

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 184/2001
privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale	În prezent, cadrul de reglementare general referitor la organizarea și exercitarea profesiei de arhitect este asigurat de Legea nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect, modificată prin Legea nr. 172/2010 și de Hotărârea Guvernului nr. 932/2010 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect. Legea nr. 184/2001 conține prevederi cu privire la dobândirea și exercitarea dreptului de semnătură, modalitățile de exercitare a profesiei de arhitect, drepturile și obligațiile arhitecților cu drept de semnătură, suspendarea și încetarea dreptului de semnătură, radierea din Tabloul Național al Arhitecților, precum și prevederi referitoare la organizarea și funcționarea Ordinului Arhitecților din România. Legea nr. 172/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect a avut ca obiectiv armonizarea prevederilor Legii nr. 184/2001 cu Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 255 din 30 septembrie 2005 și cu Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 376 din 27 decembrie 2006. Hotărârea Guvernului nr. 932/2010 a transpus Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale și Directiva 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne. În urma analizei efectuate asupra legislației naționale privind recunoașterea calificărilor profesionale și exercitarea profesiei de arhitect în raport de Directiva 36/2005/CE și cu Directiva 2006/123/CE, în Dosarul 4253/12/MARK, Comisia
--	--

	Europeană a constatat că prin legislația aplicabilă este impusă o cerință de stabilire pentru prestarea de servicii în domeniul arhitecturii. De asemenea, în Dosarul EU Pilot 4721/13/MARK este sesizat și faptul că, în materia recunoașterii profesionale, sunt impuse condiții în vederea recunoașterii exercitării profesiei, precum și aspecte privind declarația prealabilă în cazul prestării temporare de servicii. Astfel, s-a constatat necesitatea modificării art. 11 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 184/2001 deoarece prevederile acestei litere nu sunt clare și pot fi interpretate ca restricții asupra libertății de prestare a serviciilor, în sensul art. 16 din Directiva 2006/123/CE și modificarea art. 11 alin. (4) lit. a) care poate fi interpretat ca cerințe suplimentare la prima prestare de servicii în domeniul arhitecturii sau în cazul în care au intervenit modificări ale situației față de cea inițială, reținută în documente, în cazul prestațiilor temporare sau ocazionale față de cele prevăzute la art. 7 alin. (2) din Directiva 2005/36/CE.
2. Schimbări preconizate	Prezentul proiect de act normativ propune modificarea prevederilor Legii nr. 184/2001, astfel încât să se asigure transpunerea conformă a prevederilor Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale. Directiva 2005/36/CE stabilește normele conform cărora un stat membru care condiționează accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia, pe teritoriul său, de posesia anumitor calificări profesionale recunoaște, pentru accesul la această profesie și exercitarea acesteia, calificările profesionale obținute în unul sau mai multe dintre celelalte state membre și care permit titularului respectivelor calificări să exercite aceeași profesie în respectivul sau respectivele state membre. Exercitarea profesiei de arhitect este condiționată de îndeplinirea unor cerințe, doar dacă acestea respectă cumulativ următoarele principii: a) principiul nediscriminării: cerințele nu trebuie să fie, direct ori indirect, discriminatorii în ceea ce privește cetățenia sau, pentru persoanele juridice, în ceea ce privește statul membru în care acestea sunt stabilite; b) principiul necesității: cerințele trebuie să fie justificate pe baza unor rațiuni de ordine publică, siguranță publică, sănătate publică sau protecția mediului, cu excepția prevederilor contrare din actele care reglementează aspecte specifice ale accesului la profesia de arhitect sau la exercitarea acesteia în sectoare specifice; c) principiul proporționalității: cerințele trebuie să fie

adecvate pentru a garanta realizarea obiectivelor, fără a depăși ceea ce este necesar pentru realizarea acestora.

În conformitate cu articolul 7 din Directiva 2005/36/CE, statele membre pot solicita ca, atunci când prestatorul se deplasează pentru prima dată dintr-un stat membru în altul pentru a furniza servicii, să informeze în acest sens, în prealabil, autoritatea competentă din statul membru gazdă, printr-o declarație scrisă care să cuprindă informațiile privind asigurarea sau alte mijloace de protecție personală sau colectivă privind răspunderea profesională. Respectiva declarație se reînnoiește o dată pe an în cazul în care prestatorul estimează că va furniza servicii, temporar sau ocazional, în respectivul stat membru, în decursul anului în cauză. Prestatorul poate prezenta această declarație prin orice mijloace. De asemenea, pentru prima prestare de servicii sau în cazul unei schimbări materiale privind situația stabilită în documente, statele membre pot solicita ca declarația să fie însoțită de următoarele documente:

- (a) o dovadă a naționalității prestatorului;
- (b) o atestare care să certifice că titularul este stabilit legal într-un stat membru pentru a exercita activitățile în cauză și că nu îi este interzisă exercitarea acestora, nici măcar temporar, atunci când se eliberează atestarea;
- (c) o dovadă a calificărilor profesionale;
- (d) în ceea ce privește cazurile prevăzute la articolul 5 alineatul (1) litera (b), dovada, prin orice mijloace, că prestatorul a exercitat activitățile în cauză pe o perioadă de cel puțin doi ani în decursul ultimilor 10 ani;
- (e) în ceea ce privește profesiile în domeniul securității, în cazul în care statul membru solicită acest lucru resortisanților săi, dovada inexistenței unor condamnări penale.

Având în vedere că, în conformitate cu art. 11 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 184/2001, la prima prestare de servicii în domeniul arhitecturii sau în cazul în care au intervenit modificări ale situației față de cea inițială, reținută în documente, în cazul prestațiilor temporare sau ocazionale, prestatorul trebuie să depună la Ordinul Arhitecților din România, printre altele, și o declarație prealabilă scrisă, în care se precizează durata prestării, natura acesteia, locul de

desfășurare a activităților, precum și domeniul de asigurare ori alte mijloace de protecție personală sau colectivă privind responsabilitatea profesională de care solicitantul beneficiază în România, Comisia Europeană a atras atenția României asupra faptului că informațiile privind natura și locul de desfășurare al activităților exced prevederilor Directivei 2005/36/CE. Un alt argument al Comisiei Europene a fost acela că la momentul depunerii declarației prealabile, prestatorul poate să nu cunoască respectivele informații.

Astfel, în urma analizei tehnice asupra textului de act normativ, s-a concluzionat că informațiile privind natura și locul de desfășurare al activităților pot fi eliminate fără niciun efect negativ deoarece aceste informații pot fi obținute ulterior de către Ordinul Arhitecților din România, și nu la momentul depunerii declarației prealabile, moment al declarării intenției de prestare a unei activități în domeniul arhitecturii. Prin eliminarea informațiilor referitoare la natura și la locul de desfășurare al activităților din declarația prealabilă prevăzută la art. 11 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 184/2001 se elimină posibilitatea interpretării acestei prevederi ca fiind contrară prevederilor Directivei 2005/36/CE.

În conformitate cu art. 11 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 184/2001, la prima prestare de servicii în domeniul arhitecturii sau în cazul în care au intervenit modificări ale situației față de cea inițială, reținută în documente, în cazul prestațiilor temporare sau ocazionale, prestatorul trebuie să depună la Ordinul Arhitecților din România, printre altele, și un document emis de statul membru de stabilire prin care se atestă că, la data eliberării acestuia, titularul este stabilit legal în România și că nu îi este interzisă definitiv sau temporar exercitarea activităților de arhitect. Scopul acestui articol era acela de a transpune în lege prevederile articolului 7 din Directiva 2005/36/CE, respectiv că statele membre pot solicita ca, atunci când prestatorul se deplasează pentru prima dată dintr-un stat membru în altul pentru a furniza servicii, să informeze în acest sens, în prealabil, autoritatea competentă din statul membru gazdă, printr-o declarație scrisă care să cuprindă, inclusiv, o atestare care să certifice că titularul este stabilit legal într-un stat membru pentru a exercita activitățile în cauză și că nu îi este interzisă exercitarea acestora, nici măcar temporar, atunci când se eliberează atestarea. În acest sens, având în vedere că un stat membru de stabilire nu poate atesta faptul că titularul este stabilit legal în România și că nu îi este interzisă definitiv sau temporar exercitarea activităților

de arhitect, Comisia Europeană a atras atenția României că această prevedere este ambiguă și poate fi interpretată ca fiind o piedică pentru Libertatea de a presta servicii în conformitate cu art. 16 din Directiva 2006/123/CE. Astfel, având în vedere aceste considerente, propunem modificarea lit. c) de la alin. (4) al art. 11 din Legea nr. 184/2001 după cum urmează: „c) documentul emis de statul membru de stabilire prin care se atestă că, la data eliberării acestuia, titularul este stabilit legal în respectivul stat și că nu îi este interzisă definitiv sau temporar exercitarea activităților de arhitect.”

Totodată, prezentul proiect de act normativ actualizează Legea nr. 184/2001 cu reglementări referitoare la titlul oficial de calificare – arhitect de interior – nereglementat până în prezent în legislația privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect. Specializarea arhitectură de interior este recunoscută prin Hotărârea Guvernului nr. 410/2002 privind structurile și specializările universitare acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu din instituțiile de învățământ superior, cu modificările și completările ulterioare și de Hotărârea Guvernului nr. 707/2012 pentru aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare, a structurii instituțiilor de învățământ superior, a domeniilor și programelor de studii universitare acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, a locațiilor geografice de desfășurare, a numărului de credite de studii transferabile pentru fiecare program de studii universitare, formă de învățământ și limbă de predare, precum și a numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați în anul universitar 2012-2013.

Având în vedere cele menționate anterior, cât și situația de neconformitate între Legea nr. 184/2001 și prevederile Directivelor 2005/36/CE și 2006/123/CE, este necesară adoptarea modificărilor propuse în procedură de urgență, evitând declanșarea procedurii de încălcare a obligațiilor care revin României în temeiul tratatelor, în conformitate cu art. 258 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene. Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene prevede la art. 258 că, în cazul în care Comisia consideră că un stat membru a încălcat oricare dintre obligațiile care îi revin în temeiul tratatelor, aceasta emite un aviz motivat cu privire la acest aspect, după ce a oferit statului în cauză posibilitatea de a-și prezenta observațiile.

În cazul în care statul în cauză nu se conformează acestui

	aviz în termenul stabilit de Comisie, aceasta poate sesiza Curtea de Justiție a Uniunii Europene. La articolul 260 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene se prevede că, în cazul în care Curtea de Justiție a Uniunii Europene constată că un stat membru a încălcat oricare dintre obligațiile care îi revin în temeiul tratatelor, acest stat este obligat să ia măsurile pe care le impune executarea hotărârii Curții. În cazul în care consideră că statul membru în cauză nu a luat măsurile pe care le impune executarea hotărârii Curții, Comisia poate sesiza Curtea, după ce a dat statului în cauză posibilitatea de a-și prezenta observațiile. Comisia indică cuantumul sumei forfetare sau al penalității cu titlu cominatoriu pe care statul membru în cauză trebuie să le plătească și pe care îl consideră adecvat situației.
3. Alte informații	Prin prezentul proiect de act normativ se creează premisele pentru eliminarea barierelor existente pe piața internă a serviciilor, care afectează atât prestatorii de servicii ce doresc să se stabilească în România, cât și pe cei care au în vedere prestarea transfrontalieră a serviciilor, astfel încât prestatorii de servicii să poată opta între exercitarea uneia dintre cele două libertăți în funcție de strategia de dezvoltare. Prezentul proiect de act normativ este rezultatul unei lucrări de analiză și sinteză a reglementărilor specifice domeniului, realizat de specialiștii direcțiilor de specialitate din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. Menționăm de asemenea, prezenta formă a actului normativ este rezultatul consultării cu Ordinul Arhitecților din România și Ministerul Afacerilor Externe.

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al actului normativ

1. Impactul macroeconomic	Prin înlăturarea barierelor din calea liberei circulații a persoanelor și serviciilor în cadrul pieței interne se va stimula creșterea economică și reducerea șomajului, atât la nivelul țărilor dezvoltate cât și a celor care au aderat recent la Uniunea Europeană.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Directivile 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne și 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale sunt un răspuns direct al Uniunii Europene la noile tendințe de pe plan mondial și la efectele mondializării și globalizării.

3. Impactul social	În vederea asigurării liberei circulații a persoanelor (cu cele două componente esențiale ale sale: libera prestare a serviciilor și dreptul de stabilire), Comisia Europeană a promovat o susținută politică europeană în domeniul recunoașterii reciproce a calificărilor, urmărind facilitarea mobilității lucrătorilor migranți în cadrul Uniunii Europene și a membrilor familiilor lor. Așadar, prezentul act normativ va avea un impact social important, asigurând accesul arhitecților, cetățeni ai statelor membre, pe piața muncii din România, cu respectarea condițiilor legale, precum și accesul arhitecților cetățeni români pe piața muncii din Uniunea Europeană.
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări	Nu este cazul.					
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și	Nu este cazul.					

servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	Nu este cazul.
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Nu este cazul.
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.
7. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 5-a
Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare	Nu este cazul.
2. Compatibilitatea prezentului act normativ cu legislația comunitară în materie	Prezentul proiect de act normativ a fost elaborat pentru a armoniza legislația națională cu normele europene în materie, respectiv cu Directivele 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne și 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale, care au drept scop stabilirea dispozițiilor generale pentru facilitarea exercitării libertății de stabilire pentru prestatorii de servicii și a liberei circulații a serviciilor, menținând totodată un nivel ridicat al calității serviciilor, precum și definirea regulilor conform cărora un stat membru care condiționează, pe teritoriul statului său accesul la o profesie reglementată sau exercitarea sa, deținerii unei anumite calificări profesionale, recunoaște, în acest scop, calificările profesionale dobândite într-unul sau mai multe state membre, care permit titularului lor să exercite, pe teritoriul acestor state, exercitarea aceleiași profesii. Aceste prevederi se aplică tuturor

	resortisanților unui stat membru, care doresc să exercite profesia de arhitect într-un alt stat decât în cel în care și-a dobândit calificările.
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Prevederile proiectului de act normativ respectă deciziile Curții de Justiție a Comunităților Europene pronunțate în această materie, printre care menționăm: decizia Hocsman - C-238/98, decizia Roman Angonese-C-281198, decizia Dreessen - C-31/00, decizia Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos - C-330/03, decizia Harold Price - C-149/05. Aceste hotărâri ale CJCE consacră: ○ recunoașterea calificărilor obținute de resortisanți ai statelor terțe în vederea accesului parțial la o profesie reglementată (C-330/03), ○ posibilitatea acordată autorităților unui stat membru de a proceda la compararea diplome lor și competențelor obținute cu cele solicitate, chiar dacă există o Directivă în acest sens care prevede recunoașterea automată (C-31100), ○ însă această comparare este obligatorie atunci când nu a fost prevăzută, printr-o Directivă, recunoașterea automată (C-238/98), obligativitatea cunoașterii dreptului național al unui stat membru în cazul acordării de consiliere și asistență asupra ansamblului dreptului național respectiv, într-un anumit domeniu, acest lucru constituind un element esențial și constant al activității exercitate (C-149/05).
4. Evaluarea conformității	Proiectul prezentului act normativ asigură conformitatea Legii nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect cu prevederile Directivelor 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale și 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Procesul de armonizare a Legii nr. 184/2001 cu Directivele 2005/36/CE și 2006/123/CE a presupus crearea, în acest scop, a unui Grup de lucru interministerial, format din reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ordinului Arhitecților din România și Ministerul Afacerilor Externe, precum și din reprezentanți ai Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”. În cadrul acestui Grup de lucru interministerial s-a realizat procedura de consultare în vederea elaborării proiectului de lege.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Au avut loc reuniuni periodice la sediul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice – în calitate de autoritate națională de reglementare în domeniul arhitecturii, Ministerul Afacerilor Externe – în calitate de autoritate națională responsabilă de coordonarea transpunerii acquis-ului comunitar și Ordinului Arhitecților din România - în calitate de organism responsabil de acordarea dreptului de semnătură și de gestionarea Tabloului Național al Arhitecților, în cadrul cărora s-au stabilit modalitățile de armonizare cu normele comunitare, în concordanță cu principiile directe stabilite de legislația comunitară și națională.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.	Au fost efectuate consultări în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.
4. Consultările desfășurate în	Nu este cazul.

cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare al Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Prezentul proiect de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1368/2013.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea promovării actului normativ	Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art. 7 alin. (1) din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a actului normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

